

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primăria mun. Chișinău,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către BC
”Moldinconbank” SA împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu
ÎMGFL nr. 20 în proces de insolvabilitate cu privire la încasarea datoriei și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și menținută hotărârea din
24 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 03 noiembrie 2017, BC „Moldinconbank” SA a depus cerere de chemare
în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu ÎMGFL nr.
20 în proces de insolvabilitate cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 22 octombrie 2014, între BC
”Moldinconbank” SA prin intermediul filialei „Invest” și ÎMGFL nr. 20 în calitate
de debitor, a fost încheiat contractul de credit BERD-MoREEFF (cu anuitate) nr.
22/14, prin care creditorul a acordat debitorului un credit sub formă de linie de
credit în sumă de 299 986,94 dolari SUA cu termenul final de rambursare la 20
octombrie 2019. În temeiul contractului încheiat, Banca și-a asumat angajamentul
să pună la dispoziția debitorului creditul convenit, iar ÎMGFL nr. 20 și-a asumat
obligația să ramburseze creditul conform graficului stabilit prin contract, precum și
să achite dobânda și alte plăți aferente ce decurg din contractul respectiv.

În vederea garantării executării în termen a obligațiilor debitorului, la 22

octombrie 2014, între BC "Moldinconbank" SA și Primăria mun. Chișinău a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 49/2014-F, în temeiul căruia Primăria mun. Chișinău a garantat executarea deplină a obligațiilor ce reies din contractul de credit nr. 22/14 din 22 octombrie 2014.

Prin hotărârea din 21 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea introductivă și a fost intentat procesul de insolabilitate în privința ÎMGFL nr. 20, iar administrator al insolabilității a fost desemnat Purcel Viorel.

Reclamanta a afirmat că, potrivit art. 45 alin. (1) din Legea insolabilității, urmare a intentării procesului de insolabilitate în privința ÎMGFL nr. 20 sumele datorate conform contractului de credit nr. 22/14 din 22 octombrie 2014 au devenit și sunt considerate scadente anticipat din data intentării procesului, adică din data de 21 martie 2017.

La 27 martie 2017, BC "Moldinconbank" SA a depus cererea de validare a creanței în sumă totală de 30 367,58 dolari SUA, iar în cadrul ședinței de judecată din 30 mai 2017, creanța înaintată a fost validată integral. Deși Banca și-a executat integral angajamentele asumate, pârâta și intervenientul accesoriu, contrar prevederilor contractuale și legale, aceștia nu și-au onorat obligațiile asumate de achitare a creditului, a dobânzilor și a plăților aferente rezultate din contractul de credit nr. 22/14 din 22 octombrie 2014.

Potrivit calculului întocmit la situația din 21 martie 2017, datoria totală acumulată de către ÎMGFL nr. 20 împreună cu Primăria mun. Chișinău în baza contractului sus-numit constituie 30 367,58 dolari SUA, formată din suma creditului în mărime de 30 175,21 dolari SUA și din dobânda neachitată în mărime de 192,37 dolari SUA.

Mai mult, Banca a menționat că, în temeiul pct. 2.1.5 din contractul de fidejusiune nr. 49/2014-F, având în vedere incapacitatea de plată a debitorului constatată prin hotărârea judecătorească definitivă a instanței de insolabilitate din 21 martie 2017, în scopul tranșării litigiului pe cale extrajudiciară, la 12 mai 2017, a expediat în adresa autorității pârâte reclamație, prin care a solicitat achitarea datoriilor formate conform contractului de credit nr. 22/14 din 22 octombrie 2014.

Prin scrisoarea nr. 02-109/3449 din 24 mai 2017, Primăria mun. Chișinău a recunoscut existența datoriei ÎMGFL nr. 20 față de Bancă în mărime de 30 367,58 dolari SUA, precum și a obligației de achitare solidară a acesteia în temeiul contractului de fidejusiune nr. 49/2014-F, precum și a menționat că în scopul executării obligațiilor față de creditor, suma litigioasă a fost atribuită la categoria de datorii ale Primăriei mun. Chișinău, precum și raportată Ministerului Finanțelor ca datorii aferente.

Prin prisma Legii cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, pârâta este în imposibilitate de a achita benevol suma revendicată, fiind necesară o decizie a instanței de judecată în acest sens.

Astfel, în fața instanței de judecată, reclamanta a solicitat încasarea din contul

Primăriei mun. Chișinău a datoriei ce reiese din contractul de credit nr. 22/14 din 22 octombrie 2014 în mărime totală de 30 367,58 dolari SUA sau în lei moldovenești conform cursului comercial al băncii pentru valută la data efectuării plății, precum și a taxei de stat în mărime de 15 818,31 lei.

Prin hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), acțiunea înaintată de către BC "Moldinconbank" SA a fost admisă.

A fost încasat din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul BC "Moldindconbank" SA suma de 30 367,58 dolari SUA, în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 15 818,31 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și menținută hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Pentru a admite integral acțiunea Băncii, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, raportul juridic dintre părți este guvernat de contractul de credit, iar Primăria mun. Chișinău nu a prezentat probe ce ar confirma restituirea integrală a creditului în termenul și modul stabilit, fiind întemeiate pretențiile reclamantei cu privire la încasarea sumei cu titlu datorie restantă.

Instanțele au apreciat drept nefondate argumentele Primăriei mun. Chișinău precum că în privința ÎMGFL nr. 20 a fost intentat procesul de insolvență creanța fiind admisă, iar Banca nu este în drept să pretindă încasarea sumei datoriei de la Primărie. Or, potrivit pct. 2.1.5. din contractul de fidejusiune, fidejutorul - Primăria și a asumat obligația de a achita creditorului suma scadentă, neachitată de debitor în termen de 3 zile din data primirii înștiințării scrise a creditorului despre aceasta.

Mai mult, instanțele au evidențiat că, acțiunea a fost înaintată împotriva fidejutorului, Primăria mun. Chișinău, drept acordat în temeiul art. 1163 alin. (3) al Codului civil, care stipulează că, fidejutorul poate acționa contra debitorului chiar înainte de a fi plătit în cazul în care fidejutorul este urmărit în justiție pentru plată sau dacă debitorul s-a obligat să-l elibereze de fidejusiune într-un termen determinat și acesta a expirat. La caz, nu s-a constatat o îmbogățire fără justă cauză, or Primăria mun. Chișinău odată ce va executa obligația de achitare a datoriei, va subroga de drept BC "Moldinconbank" SA în toate drepturile și raporturile juridice față de ÎMGFL nr. 20 și pe cale de consecință va înlocui BC "Moldindconbank" SA în tabelul creanțelor validate, devenind astfel noul creditor al ÎMGFL nr. 20.

La 27 mai 2019, Primăria mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat eronat legea.

La 12 iulie 2019, BC "Moldinonbank" SA a depus o referință la recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Primăria mun. Chișinău, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei,

fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Primăria mun. Chișinău.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Primăria mun. Chișinău.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova